

ОБЩЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧЕСКИ И ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ – ФЕВРУАРИ 2026

Настоящото изследване е проведено в периода 23 февруари – 2 март 2026г. и е част от регулярния мониторинг на Алфа Рисърч. Публикува се на сайта на агенцията и се реализира със собствени средства. Проучването е проведено сред 1000 пълнолетни граждани от цялата страна. Използвана е стратифицирана двустепенна извадка с квота по основните социално-демографски признаци. Информацията е събрана чрез пряко стандартизирано интервю с таблети по домовете на анкетираните лица.

Алфа Рисърч носи отговорност за данните и интерпретацията, публикувани на нейния сайт, но не и за избирателно или манипулативно използване на тези данни.

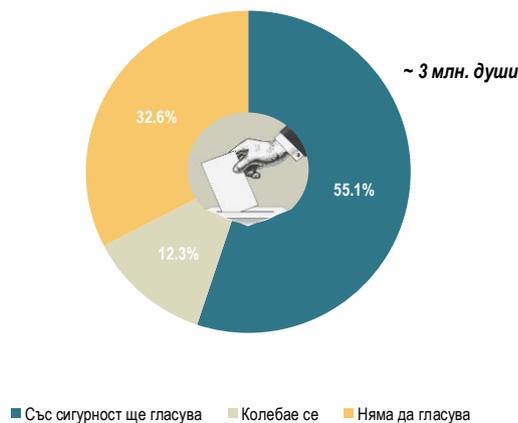
Националното представително проучване на Алфа Рисърч очертава следната моментна картина на обществените нагласи две седмици преди официалния старт на кампанията за предсрочните парламентарни избори на 19-ти април:

- Известен спад в електоралната мобилизация, чийто пик беше регистриран непосредствено след декемврийските протести и заявката на Румен Радев да напусне президентския пост, за да участва в предсрочните избори със свой политически проект. Към края на февруари около 3 млн. души декларират категорична готовност да отидат до урните.
- Значителна преднина за проекта на Р. Радев, който събира 32.6% от гласуващите, пред ГЕРБ – с 19.7%. ПП-ДБ е в отстъпление спрямо декември, но задържа третото място с 12.6%, следвана от ДПС-ново начало (9.6%) и Възраждане (6.4%). Това са и петте партии, които с най-висока степен на вероятност ще присъстват в 52-ия парламент. Две партии са под бариерата от 4%, но близо до нея – БСП (3.6%) и МЕЧ (3.5%).
- Продължаваща криза на политическото лидерство. Като правило доверието към партийните лидери остава затворено в рамките на собствените им симпатизанти. С изключение на Р. Радев, рейтингът на всички останали е отрицателна величина.
- Силно начало за Илияна Йотова в институционалната ѝ роля на президент. Тя стартира с 49% подкрепа – нива аналогични с началото на първия и на втория мандат на президента Радев и характерни за президентската институция.
- Темата за честността на вота продължава да е в центъра на общественото внимание. Но и продължава да разделя българите. 37% очакват предстоящите избори да бъдат по-честни от предишните, 33% - по-нечестни. Позитивната новина е, че е налице оптимистично отместване - в съотношение 2:1 предишните избори са били оценявани като по-нечестни. Предизвикателството обаче е, не да има само леко отместване, а да се постигне обществен консенсус за това, че изборите са свободни и вотът на всеки гласувал гражданин е точно отчетен.

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ

Избирателната активност: тя е ключов индикатор за здравето на всяка демократична система и за увереността на гражданите, че тяхното свободно волеизявление може да оказва влияние върху управлението на страната. Деervalвацията на изборите в един сгъстен и ускорен електорален цикъл, нарастващото усещане, че всеки път хората получават „още от същото“, а изборните машини поставят под въпрос резултатите от вота, бяха в основата на драматичния спад на избирателната активност у нас през последните години.

НАМЕРЕНИЕ ЗА УЧАСТИЕ В ИЗБОРИТЕ

Гражданската енергия от декемврийските протести, а след тях и заявката за нов играч на политическата сцена доведоха до ръст в готовността за гласуване – около 500 000 гласа повече в сравнение с предишните избори. Последните два месеца обаче, изминали под сянката на компроматни войни, затишие около новия проект на Р. Радев, шока от казуса Петрохан, катализирали наново недоверието в институциите и баталиите заради промените в 12 без 5 на Изборния кодекс, отнемат от силата на доскорошния ентузиазъм. Налице е макар и малък, но ясно изразен спад в декларираното желание за участие в изборите. Към момента не повече от 3 млн. души твърдо смятат да дадат своя глас (при около 3.1-3.2 през декември-януари). Дали тази нагласа ще се промени в хода на предизборната кампания, предстои да видим. Но отливът е ясен знак, че компроматите, недоверието и липсата на ясна перспектива отблъскват избирателите.

Електоралните нагласи: моментната им снимка показва значителна преднина за партията на Румен Радев (по време на проучването не е използвано името „Прогресивна България“) – 32.6% от решилите за кого ще гласуват. Електоралното тяло на този нов субект е съставено от три големи групи избиратели – негласували на последните избори, бивши симпатизанти на БСП и на Възраждане. Макар и с по-малка тежест, в него има и доскорошни симпатизанти на ИТН, МЕС, Величие, периферия на ГЕРБ, ПП-ДБ, ДПС-Ново начало и на множество малки партии. Практически няма партия, която да не търпи електорални щети от появата на новия проект. Разнородността в профила на избирателите му го натоварва с разнопосочни очаквания, което е плюс за кампанията му, но и потенциален проблем пред политическата му устойчивост.

При ГЕРБ продължава тенденцията на плавен отлив, регистрирана още през декември, но към момента партията на Б. Борисов запазва основното си ядро избиратели – 19.7%.

По-значима динамика е налице при ПП-ДБ, чиято подкрепа енергията от протестите беше повишила до 17.8%, а сега спада до 12.6%. Коалицията запазва по-високите си нива в столицата и най-големите областни центрове, но търпи ерозия в страната, където идеологическата мотивация е по-слаба, а електоралните нагласи – по-волатилни.

Партията на Делян Пеевски запазва подкрепа от 9.6%. На последните два избора тя показва силна способност да привлича гласове на финала на кампанията и в самия изборен ден, което не може да се изключи и сега. Най-интересното наблюдение тук е, че въпреки силният сблъсък на ниво лидери, дори и от нея има лек отлив в посока Р. Радев.

Щетите за Възраждане от проекта на Р. Радев са основно в електоралната ѝ периферия, която беше осигурила по-голямото разрастване на партията от 2022г. насам. Моментната ѝ подкрепа е около 6.4 на сто, но при нея са възможни и по-съществени колебания.

Това са петте партии, които с най-висока степен на вероятност ще присъстват в бъдещия парламент.

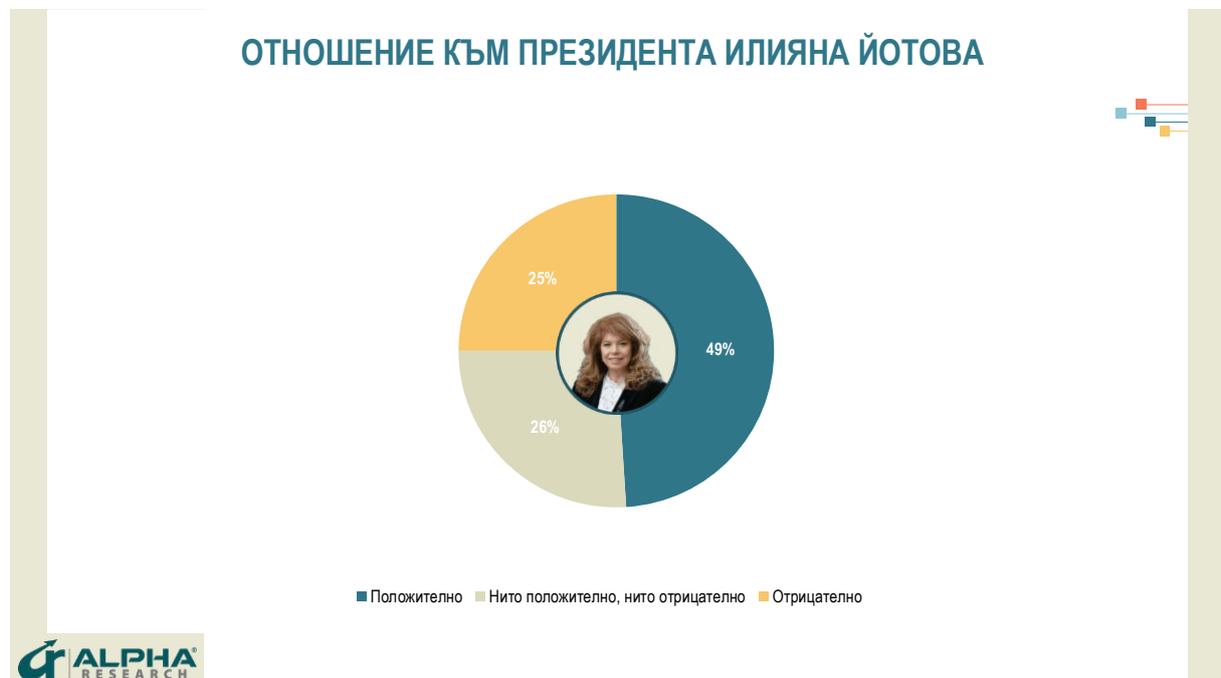
БСП и МЕЧ са близо до чертата, но за момента остават под нея. И двете, но най-вече левицата, са сериозни „донори“ на избиратели за проекта на Радев. Обновлението в ръководството на БСП не ѝ носи автоматични електорални бонуси. По-възрастните привърженици на партията симпатизират на Радев, а за по-младите избиратели левицата все още си остава невидима.

От настоящата моментна картина на обществените нагласи е много рано да се правят каквито и да било категорични изводи за политическата ситуация след изборите. Сигурно е, че с влизането на нов субект в надпреварата картината ще бъде много по-динамична, отколкото на предишните няколко избора. Поради това размествания и изненади не са изключени до последния момент. Ако все пак направим една моментна проекция на 52ия парламент на база на сегашните намерения за гласуване, то той би изглеждал в общи линии така: без парламентарно мнозинство

на една партия; необходимост от поне три партии за квалифицирано мнозинство за промени в съдебната власт; твърде разнородни ценностно партии, които могат да влязат в общо управление. Но това е само моментната картина. В оставащите месец и половина, избирателят може да ѝ нанесе както леки корекции, така и съществено да я прекрои.

ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРЕЗИДЕНТА ИЛИЯНА ЙОТОВА

Въпреки, че рокадата на „Дондуков“ 2 не бе приета еднозначно, президентът И. Йотова запазва положителен баланс в институционалния рейтинг. Седмици след като пое поста от Р. Радев, одобрението за президента Йотова е в рамките на 49 на сто, срещу 25% неодобрение и 26% неутрално отношение. Твърдо зад нея застават привържениците на политическия проект на Р. Радев и формациите, очертаващи се като негов електорален резервоар – БСП, Възраждане, МЕС, Величие, ИТН. Обратно, симпатизантите на ГЕРБ, ПП-ДБ и други по-малки десни партии се открояват с по-критично отношение, а тези на ДПС и АПС – като най-неутрални.

ДОВЕРИЕ В ПАРТИЙНИ ЛИДЕРИ

За разлика от предишни кампании, когато лидерите бяха фактор за разширяване на потенциалния вот за техните партии, мнозинството от участниците в предстоящите избори няма да могат да разчитат на подобно предимство. Общественото доверие към лидерите на водещите формации е концентрирано в най-тесните ядра от собствените им привърженици, а недоверието нахвърля 50 на сто. Двете изключения от тази обща тенденция са Р. Радев и К. Зарков, които все още изграждат позиции в ролята си на партийни лидери.

Мълчаливото начало на Р. Радев на партийния терен води до възпроизвеждане на президентския му рейтинг. Към момента той има одобрението на 37.1% от пълнолетните граждани срещу 35.2% неодобрение. Аналогичен на този от президентския му мандат е и

профилът на подкрепящите го: това са основно негови лични фенове, симпатизанти на БСП, Възраждане, МЕС, Величие, част от негласувалите на последните избори.

Очаквано, протестите от края на миналата година и оставката на правителството имат негативен ефект върху рейтинга на Б. Борисов, който губи около 3 пункта общо доверие, но зад него остава твърдото ядро от привърженици на ГЕРБ. В началото на март той има 18.4% положително и 62.6% отрицателно отношение.

Третата позиция по доверие е за новия председател на БСП Крум Зарков. Стартът му начело на социалистите получава одобрението на 14.2% от пълнолетните жители на страната срещу 39.9% неодобрение. Зарков е изправен пред две съществени предизвикателства: да убеди привържениците на БСП в способността си да спре отлива от партията и да успее да трансформира във вот за БСП популярността си сред симпатизанти на други партии.

Лидерите на ПП-ДБ се ползват с одобрение, което идва основно от собствените им партии: А. Василев 12.6% доверие и 65.2% недоверие; И. Мирчев – 11.7% доверие и 59.4% недоверие, Б. Божанов – 10.9% доверие и 57.3% недоверие; А. Атанасов – 8.4% доверие и 59.8% недоверие.

Аналогична е ситуацията и при лидерите на другите представени в настоящия парламент партии. Всички те имат ядра от твърди последователи, но и високо обществено недоверие. К. Костадинов се ползва с 11.2% положително и 65.8% отрицателно отношение, Р. Василев – 9.8% положително и 60.6% отрицателно отношение, Сл. Трифонов – 7.2% положително и 63.5% отрицателно отношение, И. Михайлов – 6.0% положително и 64.1% отрицателно отношение, Д. Пеевски – 5.8% положително и 79.8% отрицателно отношение.

ОЧАКВАНИЯ ЗА ЧЕСТНОСТТА НА ПРЕДСТОЯЩИТЕ ИЗБОРИ

Наред с мотивацията да се подкрепи определена партия, очакванията за честността на вота са фактор, който стимулира по-високата избирателна активност. Последните няколко предсрочни избори следваха противоположна тенденция. Най-яркият пример бяха тези от октомври 2024г., когато активността падна до 2.6 милиона, а заради нарушения в изборния процес за първи път вотът беше частично касиран от Конституционния съд. В проведения от Алфа Рисърч на изборите през октомври 2024г. екзит пол, недоверието в честността на вота преобладаваше в съотношение 43%:23%.

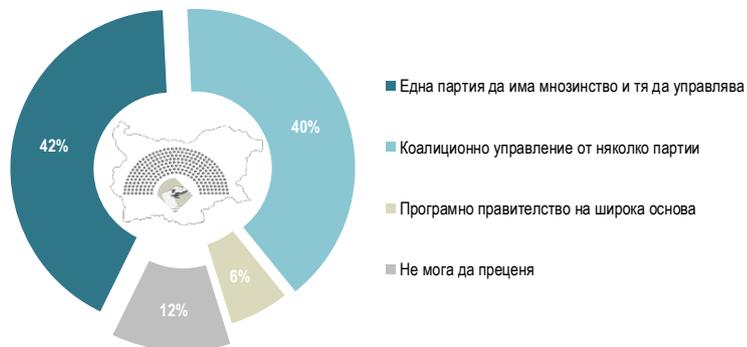
На прага на поредната предизборна кампания, обществените очаквания са раздвоени, но все пак се открояват с крехък оптимизъм: 37% смятат, че изборите през април ще бъдат по-честни от предишни избори, срещу 34% - по-нечестни. Оптимизъм споделят най-вече привържениците на доскорошните опозиционни формации, а песимизъм – симпатизантите на управляващата досега коалиция и негласуващите.

Отговорност на институциите, но и на самите партии е да оправдаят обществените очаквания за честен вот. А от степента, в която успеят да се справят с тази задача, зависи както избирателната активност, така и доверието, с което следващите законодателна и изпълнителна власт ще встъпят в мандата си.

ПРЕДПОЧИТАНИЯ ЗА СЛЕДВАЩО УПРАВЛЕНИЕ

Поредницата неуспешни коалиционни управления през последните години придадоха силно негативна конотация на термина „коалиция“, но българското общество остава поляризирано в оценките си, дали еднопартиен, или коалиционен кабинет ще е по-успешен за страната. 42% заявяват предпочитание към еднопартийна власт, а други 40% - към коалиционен кабинет. Идеята за програмно правителство на широка основа среща одобрението на 6% от пълнолетните българи, а 12% не могат да преценят.

ПРЕДПОЧИТАН ВАРИАНТ ЗА БЪДЕЩО УПРАВЛЕНИЕ

Еднопартийното управление е избор най-вече на симпатизантите на формацията около Р. Радев. Привържениците на останалите партии, които имат и по-ниска електорална подкрепа, логично предпочитат коалиции. Тъй като формулата на бъдещото правителство е фактор в решението за гласуване, би било добре партиите да дадат поне най-обща ориентация на своите избиратели в какви коалиции биха участвали.